

Covid-19

Anmälningsskyldig sjukdom

Om sjukdomen

Smittämne

Coronaviruset SARS-CoV-2 orsakar sjukdomen covid-19.

Klinisk bild

Symtombilden kan variera från symtomfri infektion till intensivvårdskrävande sjukdomstillstånd. Förekommande symtom är feber, torrhosta, snuva, trötthet, dyspné, muskelsmär, halsont, huvudvärk samt magbesvär med diarréer. Bortfall av lukt- och smaksinne förekommer och detta kan uppträda 24–72 timmar före andra covid-19 symtom.

Diagnostik

Prov tas från luftvägarna för PCR- eller antigenpåvisning av SARS-CoV-2 i vårdens regi.

Inkubationstid

Inkubationstiden varierar mellan 2 och 14 dagar, oftast 2 till 4 dagar.

Smittvägar

SARS-CoV-2 smittar i första hand vid nära kontakter mellan personer genom droppar från luftvägarna. När en infekterad person nyser, hostar, talar eller andas ut sprids små droppar till omgivningen. Kontaktsmitta kan också förekomma.

Smittsamhet

Smittsamheten av SARS-CoV-2 är sannolikt störst just före insjuknandet och i början av sjukdomsförloppet. Virus-RNA kan i vissa fall detekteras under flera veckor och kan inte användas för att avgöra smittfrihet eftersom PCR också påvisar icke-infektiöst RNA. För bedömning av smittsamhetsperiod används symtom, tid från insjuknandet och kliniska kriterier som svårighetsgrad och riskfaktorer. Tabellen på nästa sida ger stöd för bedömning av smittsamhetsperiod beroende på sjukdomsfallets symtom och miljö.

Det finns stora variationer i hur länge en person som är infekterad med covid-19 är smittsam varför tidsangivelserna i tabellen ska ses som övergripande rekommendationer där individuella bedömningar och anpassningar behöver göras. Särskilda hänsyn bör också tas vid bedömning av smittrisk i miljöer där personer som riskerar att bli allvarligt sjuka i infektion med covid-19 vistas, t.ex. på särskilt boende för äldre eller inom annan omsorgsverksamhet. Vaccinationsstatus påverkar inte bedömningen om smittsamhet.

Tabell: Övergripande rekommendationer om tidsperioder för smittsamhet.

Kategori av fall med covid-19	Bedöms ha låg smittsamhet efter	Förutsättning
Personer i samhället med bekräftad infektion, med eller utan symtom	5 dagar eller mer sedan symtomdebut eller provtagningsdag vid symptomfri infektion	Mer än 1 dygns feberfrihet och påtaglig allmän förbättring
Vård och omsorgspersonal , med eller utan symtom	5 dagar eller mer sedan symtomdebut eller provtagningsdag vid symptomfri infektion	Mer än 1 dygns feberfrihet och påtaglig allmän förbättring
Omsorgstagare på särskilt boende för äldre eller andra omsorgsverksamheter där personer med hög risk för allvarlig sjukdom i covid-19 vistas. Gäller även personer som vårdats på sjukhus och skrivs ut till denna typ av boende	7 dagar eller mer sedan symtomdebut eller provtagningsdag vid symptomfri infektion	Mer än 1 dygns feberfrihet och påtaglig allmän förbättring
Sjukhusvårdade av annan orsak och där covid-19 diagnosen är ett bifynd	7 dagar eller mer sedan symtomdebut eller provtagningsdag vid symptomfri infektion	Mer än 1 dygns feberfrihet och stabil klinisk förbättring
Sjukhusvårdade p.g.a. covid-19 som kanske behövt syrgas men inte vård på IVA	7 dagar eller mer sedan symtomdebut. Individuell bedömning kan behövas utgående från sjukdomens allvarlighetsgrad, patientens immunstatus samt konsekvenser vid smitta i den miljö som personen vistas i	Mer än 1 dygns feberfrihet och stabil klinisk förbättring
Sjukhusvårdare p.g.a. covid-19 med svårare sjukdomsbild inklusive behov av IVA-vård	Alltid individuell bedömning , men som regel mer än 1 dygns feberfrihet <u>och</u> stabil klinisk förbättring <u>och</u> minst 14 dagar sedan symtomdebut	
Immunsupprimerade p.g.a. annan sjukdom eller behandling, exempelvis: - hematologisk malignitet - känd immunbristsjukdom - stamcellstransplantation de senaste 24 månaderna - organtransplantation de senaste 6 månaderna - läkemedelsbehandling såsom immunmodulerande biologiska läkemedel - cytostatika - steroider i hög dos under längre tid	Alltid individuell bedömning , men som regel mer än 1 dygns feberfrihet <u>och</u> stabil klinisk förbättring <u>och</u> minst 14 dagar sedan symtomdebut eller provtagningsdag vid symptomfri infektion	

Källa:

[Förebyggande åtgärder för covid-19 inom vård och omsorg — Folkhälsomyndigheten \(folkhalso myndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se/forebyggande-atgarder-for-covid-19-inom-vard-och-omsorg)

Handläggning av patient

Sjukskrivning

Vid symtom kan sjukskrivning behövas under patientens akuta sjukdomsperiod och patienten rekommenderas vara hemma under smittsamhetsperioden, se tabellen.

Information till patient

Patientinformationsbladet "Covid-19 - patientinformation" ([Smittskyddsblad - Smittskyddsläkarföreningen \(slf.se\)](#)) som även finns översatt till andra språk innehåller information till patienten och som sammanfattas nedan.

Skyddsplikt för patient med covid-19

Förhållningsregler vid covid-19 är borttagna sedan 31 mars 2022, men skyddsplikten enligt smittskyddslagens 2 kap 2 § gäller: "Den som vet eller har anledning att misstänka att han eller hon bär på en smittsam sjukdom är skyldig att vidta de åtgärder som krävs för att skydda andra mot smittrisk."

Patienten ska vidta de åtgärder som krävs för att skydda andra mot smittrisk i enlighet med smittskyddslagens skyddsplikt, vilket innebär att patienten ska

- stanna hemma och inte ha nära kontakt med andra under smittsamhetsperioden enligt föregående sida.

Smittspårning

Det finns i nuläget ingen föreskriven smittspårningsplikt gällande covid-19.

Vid misstanke eller kännedom om flera fall inom samma slutenvårdsenhet, omsorgs verksamhet eller en grupp av patienter, omsorgstagare eller personal rekommenderas att en utbrottsutredning utförs i dialog med vårdhygienheten, den regionala smittskydds-enheten eller annan samordnande aktör.

Anmälan enligt smittskyddslagen

Anmälan görs enbart från mikrobiologiskt laboratorium. Ingen klinisk anmälan ska göras.

Kriterier för anmälan: [Falldefinitioner vid anmälan enligt smittskyddslagen](#)

Mer information

[Folkhälsomyndigheten och Smittskyddsläkarföreningens samlade information om smittsamma sjukdomar](#)